

Tanrı Misafiri:

Hoca Ali Efendi,, Bursa'daki konağında, Mangal başında, ak-şam kahvesini içerken kapı çaldı. Gelen kişi, kendisini, Muğ-la'dan, Hoca Ali Efendi'nin arkadaşı rahmetli Hacı Hafız'ın oğlu Hafız İlyas olarak tanıınca, içeri buyur edildi. Hafız İlyas, kendi-sine gösterilen sedire oturmayıp, kapının dibindeki bir şilteye usulca ilişiverince, Hacı Ali Efendi, iki gün evvel belediye meclis-sinde medreseden yetişenler aleyhinde söylenen sözleri hatırla-yıp:

"...Herifler, dedeniz yaşında adamlara karşı, bacak bacak üstüne atıp ötmesini bilirsiniz. Gelin de gözlerinizle görün... Medresede oku-muş adamın terbiyesi bakalım hanginizde var?" diye söylendi.

Hoca Alî Efendi'nin babası zamanında konaklarında çiftler çiftler kazanlarda yemekler pişirilir, gelene gidene yedirilirdi. Hacı Hafız'ın da babasının yanında önemli bir yeri olduğu için, onun oğlunu da sevinerek misafir etmişti. Üstelik öğrendiğine göre, rahmetli nefesini de oğluna vermişti.

Ertesi sabah, ezan vakti, ev halkı dik bir sesle uykudan u-yandı. Hafız İlyas, bahçedeki çardağın altına oturmuş, Kur'an okuyordu. Gün boyunca yerinden kalkmadı. Usulünce isteyip, dört öğün yemeği de yedi. Ancak, aradan günler geçiyor, Hafız Efendi yiyip içip, bah-çede Kur'an okumaktan başka bir şey yapmıyor, İstanbul lafım ağzına dahi almıyor, gitmek için en ufak bir hazırlıkta bulunmuyordu. Üstelik, ziyaretçileri de çoğalmıştı. Hacı Ah E-fondi, zaman zaman laf dokundurup, ağzından ne zaman gidece-ğini öğrenmeye çalışıyordu, ancak öteki oralı bile olmuyordu. Hacı Ali Efendi, her cuma, bahçesiyle uğraşmayı çok severdi. Uir cuma sabahı, bahçenin bir köşesinde yetiştirdiği nadide salatıhklarm olduğu yere gidince, hayret ve dehşetten donakaldı. Bahçenin o bölümünden kasırga geçmiş gibiydi. Kasırga sadece yerdeki salatahliklan değil, ağaçlardaki ham meyveleri dahi silip süpürmüştü. Hafız İlyas, başına gelecekleri anlayınca hemen na-maza durmuş, ara vermeden yüzlerce rekât kılmıştı. Hafız, son zamanlarda evin içinde sessiz sessiz dolaşmaya, öte beriyi karıştırmaya, kapı deliklerinden gözetlemeye de başla-mıştı. Bu da yetmezmiş gibi, evin kızını da evlenmek için gözüne kestirmesin mi? Artık, her fırsatta Arzu ile Kamber, Köroğlu ile Ayvaz masallarından alınmış beyitler okuyarak aşkını ilan edi-yordu. Artık dayanacak hal kalmamıştı. Nihayet, Hacı Ali Efendi Hafız'a İstanbul'da bir iş bulmuş, işi sağlama bağlamak için, vapur ve tren biletlerini almış, trene bindirmişti. O günü bayram ilan edip gelip evde uyumuştı ki, tıkmam komşusundan, Hafız'ın vapur iskelesinde biletlerini bağıra bğıra satmaya çalıştığını duyunca, evdekilere hemen evi terk etip, kaplıcalara gitmeleri talimatını verdi. Eve bekçi bıraktıkları Elife de Hafız gelirse asla kapıyı açmamasını emretti.

Ancak, Hafız gece gelip, bırak yalvara yalvara kapıyı açtır-mayı, üstüne ütlük bir de Elifle de işi pişirir. Hacı Ali Efendi, Knplıcada iken bir komşusundan Hafız'ın evde olduğunu öğre-nince, o hırsıyla giyinir ve eve gelirler. Hafız ve Elif çifte kumrular gibidirler Neticede, Hafız güzel bir dayak yer ve hastanelik olur. Elifi de kovarlar. Bu arada, komşular da, "Tanrı Misafiri"ni döv-düğü için,

Hacı Ali Efendi'yi sesli, sessiz kınamışlardır. Ancak, hıno halkının Hafız'dan çekecekleri çile ise daha bitmemiştir.

Sabah, bir sedyede Hafız, yanında polis, yanında muhtar, e-vin kapısına dikilmişler ve rica minnet Hafız'ı şikâyetçi olmaktan vazgeçirdiklerini, ancak fukaranın kalacak yeri olmadığı için, orada barınacak bir yer vermelerini istiyorlardı. Çaresiz başa ge-len çekilecekti. Hacı Ali Efendi, hemen evi terk edip, başka bir vilayette iş ayarlamak için yollara düşmüştü. Başka türlü bu Hafız'dan kur-tulmanın mümkünü yoktu...

Yasemindi Yuva:

Harp zengini Hacı Fazıl'm o gece yine düğün evi gibi kalaba-ıktı. Piyanist Rasim, Şair İnyet'i izliyordu. Belli ki, yine yeni bir av peşinde idi. Biraz konuşunca, niyetinin yukarıda kumarda daima kaybeden Azize Hanım'ı elde etmek olduğum açıkladı. Piyanist Rasim'de asıl peşinde koşulacak olan kadının Müeyyet Bey'in eşi, Pakize Hanım olduğunu söyleyince, birlikte bir plan yaptılar.

Böylece İnyet, yavaş yavaş Pakize Hanım'ı sağdan soldan aşırıldığı mısralar ve acıklı hikâyelerle kendi atmosferine çekmeyi başarır. Kadıncağız, şaire yaklaştıkça, evdeki kocasından uzak-laşmaktadır. Yalnız, Müeyyet Bey, işin içerisinde, karısını baştan çıkarmaya çalışan üçüncü bir şahsın olduğunu anlamıştır.

Bir gün Müeyyet Bey, evine geldiğinde, eşinin "Gel bugünü boyayalım" diye kendisine hitap ettiğini görünce, artık dayanamaz ve eşine: "Pakize, sen, dürüst ve sade bir kadınsın...

Etrafındaki mûna-sebetsizliklere uyma... Bu yavan, zevzek şairaneliklerin altında ne çirkin hakikatler gizlendiğini bilmezsin. 'Renksiz günleri boyamak'tan kastedi-len, senin gözünü boyamak, beni yıldızlamak... Aman ayağım sıkı bas Pakizedğim" diye ikaz etmek zorunda kalır. Kendi kendine de, inayet Seza'yi sıkı takip etmeye karar verir.

Piyanist Rasim, İnyet'e "Tahminim doğru çıktı, geldiler, hazır ol. Ben Müeyyet'i bir vesile ile karısından ayırır, paşanın nadide kitapla-rını göstermeye götürürüm. Sen de bu arada, bu işe

son noktayı koyar-sın, kaybedecek vaktimiz yok” diyordu. İçtiği alkollerden iyice sarhoş olmuş bulunan İneyet'te kafası ile onu tasdik ediyordu. Nitekim Pakize Hanım ile görüşmelerinde yine rolünü oynar ve onu, cumagünü beş dakikalığına da olsa, daha önce uydurduğu bir hikâyeye mekân olarak anlattığı “Yasemin'li yuva”ya davet eder. Bu arada, İneyet Pakize Hanım'ın eline okuması için bir mektup da tutuştu-rur.

Müeyyet Bey, eşinden habersiz bu mektubu ele geçirir ve İlayefe, eşinin ağzından aşk dolu bir mektup yazar ve “Cuma ü Yaseminli Yuva'da olacağını” da tekrar belirtir.

Cuma günü geldiğinde, Pakize Hanım tam dışarı çıkacağı sı-rada, kocası Müeyyet eve gelir ve eşine “Bugün canım seninle gez-lek istiyor” der. Pakize Hanım, şaşkın ve tereddütlüdür. Çünkü »ir yanda bekleyen İneyet, diğer yanda ise şimdiye kadar olmadı-kı kadar şairane kelimelerle kendisine hitap eden kocası İMüeyyet'tir. Hele bir de, kocasının kahramanların yerini değiştireterek başından geçmiş gibi anlattığı ve bugün buluşmak için söz 'Verdiği Nemika hikâyesini dinleyince iyice bocalar. Ancak, so-lunda kocası ile birlikte dolaşmak için çıkarlar. Her şey tüeyyet'in planladığı gibi gitmektedir.

Bu planın bir parçası olarak eşini, eskiden beri tanıdığı, şair layet'in de devamlı müşterisi olduğu Ermeni bir kadının işlettiği ffndevuevine getirir. Aslında, İneyet'in Pakize Hanım'ı getireceği 'Yaseminli Yuva” da, bu randevu evinden başka bir yer değildir.

Müeyyet Bey eşini randevu evindeki bir odaya sokar ve bir-iç dakikalığına dışarı çıkarak, Madam Kolyopi'ye bir şeyler İlatır ve avucuna biraz para sıkıştırarak onunla anlaşır. Sonra, finin yanına gelir ve birlikte yan tarafta, Madam Kolyopi ile layet'in konuşmalarını dinlerler. Bu konuşmalardan anlaşılır ki, layet hemen her hafta, buraya anlaştığı bir kadını getirmekte, İlardan para tırtıklamaktadır. Pakize Hanım bütün gerçeği an-uştır. Başını kocasının göğsüne yaslar ve “Beni bu kirli yerden kaçır Müeyyet!...” diye yalvarır.

Resmiye Hanım, kendi kızı ve Rakım Efendi'nin kızının bir araya geldikleri vakit, gece evlerine aldıkları sevgililerinden ko-nuştuğunu duymuş ve birlikte bir çare bulabilmeleri için Rakım Efendi'nin yanına gelmiştir. Konuşmalardan İştittiğine göre, Res-miye Hanım'ın sevgilisinin ismi Abdülhak Hamit; Rakım Efen-di'nin kızının sevgilisinin ismi ise Tefvik Fikret imiş.

Rakım Efendi, “Ne yapalım? Başa gelen çekilir, yarın şu iki zam-parayı gidip bir göreyim, araştırayım” der. Ancak, Resmiye Hanım, Tefvik Fikret'in ölmüş olduğunu söyleyince, yumruklarını başına vurarak feryat eder ve: “Eyvah!.. Öyleyse bittik...Namusumuz mah-voldu!.. Hiç olmazsa ölmeden bir nikâh kıy dır ay dik!..” der. yediğim saatte ömrümün en mesut zamanı diyecektim, ama çor-W»ifl gözyaşlanmın acılığı karıştı.”

öğretmen birkaç dakika sonra müdürün odasına girer ve İs-İfn kağıdını uzatır. Müdür, hayretle sebebini sorunca:

“Biraz daha silah taşımaya, kan görmeye ihtiyacım var. Öğretmen-: İçin gerekli metaneti ve katı kalpliliği belki bu sayede kazanırım ” der.

Bir istifa:

Askerliğini yeni yapıp gelen öğretmen, okulda ilk dersinde öğrencilerinden, hayatta en mesut oldukları günü, sınıfta anlatmalarını ister.

Birinci çocuk, “Babamın cezaevine düştüğü gün” diye anlatır. Çünkü babalan annelerini çok düğmektedir.

ikinci çocuk, “Hastaneye yattığım gün, çünkü ameliyatta biraz zorluk çektim ama sonra çok güzel yemekler yedim, temiz yataklarda yattım ” diye anlatır.

Üçüncü çocuk, “Benim en güzel günümle, en kötü günüm bir çı-rada geldi, öğretmenim. Babam Anadolu’da askerde. Yıllarca ondan para, mektup değil, hatta sağ haberini bile alamadık.

Elimizdeki bütün para bitmiş, bütün eşyamız satılmıştı. Vaktiyle iyi gün gördüğümüz için kimseye derdimizi söyleyemiyorduk. Nihayet üç gün bir kuru ekmek parçasıyla yaşadık.

Dördüncü gün açlıktan yüreğim ezilmiş, gözlerim kararmış olduğu halde eve dönmüştüm.

Annemi hasta buldum. Başını bağlamıştı. Gözlen ağlamaktan şişmişti. ‘Babandan para geldi çocuğum. Sana yemek hazırladım,’ dedi. Önüme sıcak bir çorba koydu. ‘Babam nasılmış?’ diye sormaya cesaret edemiyor, aç bir kurt gibi çorbayı içiyor-dum. Bir aralık gözüm bir köşede duran babamın kılıcına, saatine, yüzü-ğüne ilişti. O vakit, annemin niçin ağladığını anladım. Ben de ağlamak istiyordum. Fakat o kadar açtım ki... Arkamı anneme çevirdim yediğim saatte ömrümün en mesut zamanı diyecektim, ama çor-W»ifl gözyaşlanmın acılığı karıştı.”

öğretmen birkaç dakika sonra müdürün odasına girer ve İs-İfn kağıdı uzatır. Müdür, hayretle sebebini sorunca:

“Biraz daha silah taşımaya, kan görmeye ihtiyacım var. Öğretmen-: İçin gerekli metaneti ve katı kalpliliği belki bu sayede kazanırım ” der.